

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Szerkesztési iroda:

Dobay János könyvnyomdája, saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-árú üzlete, főtér, Prág-ház.

Megjelen hetenként egyszer, minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hóra . . . 1 ft
Hat hóra . . . 2 ft
Kilenc hóra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél — Pesten Haasenstein és Vogler hirdetési-irodájában (úri utca 13. sz.) — Bécsben Schmid Edmund hirdetési irodájában (Weihburggasse, Nro. 22.)

Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 ft., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% engedés. — Nagyobb hirdetéseknek méltányos árelengedés. — Nyilttér Garmondsora 10 kr.

Gyula február 26.

A „Békés” 7. és 8. száma alatt közgyűlésünk irányában véleményével, mint vallja többnyire egyedül állani szokott, de mégis magáról mindenütt többszámúban szálló barátomnak visszapillantásaira egy pillantást vetnem kell; hogy a vélemény ellenkező oldala is el ne takartassék.

Előre becsátom, hogy elméleti okoskodásának két pontját teljesen osztom, t. i. hogy valaminthol máskor, úgy most is az alispáni jelentés oly kimerítő volt, hogy abból az időközben előfordultakról kikéreljes tudomást szerezhetett. — 2-szor, hogy az alispáni jelentésnek higgadtak, pártszínezetekkel nem bírónak kell lenni, hogy reservált állásával kormányzói tekintélye fenntartassék: — de nem oszthatom azt, hogy az alispáni jelentésből a tárgyilagosság hiányzott volna, és hogy abban minduntalan a pártember opiniojával találkozunk volna: — a túltengési vád: egyéni feltételek.

Az alispáni jelentésnek tartalmát a törvény szabja meg az 58. §. o) pontjában, s ott *tízetes* jelentés van meghagyva, s ennek ellenében az egyesek ellenkező óhaja figyelembe nem jöhet, s az nem lehet, hogy az alispán a főispánnak más, a megye közönségének pedig más jelentést tegyen a dolgok állásáról: telületes jelentés sem egyiket, sem másikat nem elégítheti ki; — s a megye közönségének jogában van bizonyos tárgyakban az alispáni jelentésre nyomban, másokra nézve pedig a tiszti jelentések előkerülte alkalmával intézkedni.

— Ez feleletem a túltengési vádra. — De az alispáni jelentés tárgyilagossága is volt, mert az tartalmazta 1-ször a közegészség, 2-szor közbiztonság, 3-szor a közmunka, 4-szer folyam-szabályozás és védtöltések, 5-ször a vadászati törvény, 6-or közegrendezési, 7-er alispáni ideiglenesen tett

intézkedések, 8-or a törvényszéki elnöknek az orosházi szolgabíró ellen elrendelt vizsgálatba lett beavatkozását, 9-er ujjonezalítási, s végre 10-er pénztári ügyet: — ezek mind oly tárgyilagossággal, melyekről tartozott jelenteni, — és ezek közt leginkább a 8. pont volt olyan, mely szerintem is hosszadalmasságával érdeklődést tanúsított. — Attérek most t. barátomat mint láttuk igen elfoglaltá tett főjegyzői eljárásra vonatkozó megyei tárgyalásra. —

Ez az alispáni jelentésben csak e pár sorban van jelezve: „végre gr. Wenckheim K. gerlai földbirtokos a megye bizottmány 741. sz. azon határozatát, miszerint azon kérelmének, hogy birtokaival Gyula városától elszakadjon, — hely nem adatott, felebbezvé. ez f. évi január 22-én 208. sz. a. az én távollétemben pártolólág terjesztett fel:” emmél sem több, sem kevesebb.

Kérdem hol van itt a *nem* tárgyilagosság? melyből *pártbaraz kihadás, igazalom idzésre a jelszóadás erős szavakba lett volna hangsúlyozva*, mint közlő barátom írta?! én részemről ezt oly egyszerűen tárgyilagosságnak tartom, minél kevesebbet mondani nem lehetett; de emnyit mondani alispáni kötelesség volt; s a lelkiismeretes és kötelemit híven teljesítő tisztviselő inkább kiteszi magát hasonló méltatlan megítélésnek, minsem ily szerinte téves eljárás elsimitásával a hiútlenség gyanúja alá kerüljön.

És a következők igazolta, hogy e tárgy elhagghatandó nem volt, mert mint t. barátom maga bevallja *ő kivüle* a közgyűlést *pártkülömbőség nélkül* azon tekintet vezérelte, hogy képtelenség csak feltenni is, hogy az alispán véleményével telterjesztésében a megye határozatával ellenkezhessék, s a törvény az alispánt, mint ki a megyei határozatok végrehajtására van kötelezve, ilyesmire hatalmazta volna fel a megyei határozat ellenében, ezért az jegyzőkönyvi-

leg helytelenített, s a főjegyző eljárása a kormánytól desavouáltatni határozatott.

És ez t. barátom engedelmeivel így van helyesen és törvényesen értelmezve, mint lentebb igazolandom is, és ha ez blamagét foglal magában, azt nem a megye irányában hanem a desavouált főjegyző irányában foglalja magában.

Elismerem én, hogy a megye bizottmánya is tévedhet, de midőn ezt egy erkölcsi testülettől nem tagadom, engedje meg t. barátom, hogy őt egyénileg sokkal inkább tévedhetőnek tarthassam, dacára előttünk fekvő cikkének, melyben nézetek helyességét a megye ellenében saját egyéni szempontjából bizonyítgatván, azon eredményre jó, hogy a megye a princípium magasságára felemelkedni nem bír, vagy nem akar; hanem higgyük neki az egyedül álló esalhatatlannak; mert csak az ő nézete a helyes Békésben, mint a papáé Rómában.

Közlő ur eszmemenetét a birói eljárás teoriája által vezette félre; mintha közgazgatásilag nem is lehetne határozni *jogosan és helyesen*, holott itt nem bírásokról, hanem a törvényhez alkalmazkodásról van szó, s e tekintetben maga a törvény kötelezve a megyéket a törvény végrehajtására, egyszerűen annak végrehajtása körül fölmerülhet ellentétes nézetek esetében a fél s a megyék közt, a minis-tert rendeli határozni.

Lássuk a tényállást; gróf W. K. a törvényileg reá rótt községi adót sulyosnak érezvén, folyamodik a megyéhez, hogy birtokaival Gyulától elszakadni engedje meg, részint Dobozhoz, részint a kigyósi pusztán lévő kertésztelephez; a megye támaszkodva a községi törvény 21. §-ára, az elszakadást megengedhetőnek nem találta; mert a törvény azt mondja, hogy minden terület azon községhez tartozik, melyhez eddig is tartozott, vagy a melyhez eddig államadóját

fizette. — a gróf pedig eddig Gyulához tartozott s ide fizette adóját azon területekkel.

Ezt a gróf felebbezte, s a főjegyző az alispán távollétében az iratokat a megyei határozattal ellenkezőleg az elszakadást pártolólág terjesztette fel a minis-terhez.

Világos ebből, hogy a megye ez ügyben nem ítelt, nem bíraskodott, mint közlő esavargatja okoskodását, csak azért, hogy neki legyen meg esalhatatlansága a megye ellen, hanem a törvényszabta kötelessége szerint *alkalmazta* a törvényt annak betűje szerint, melyben ha a törvényt rosszul alkalmazta, határoz a minis-ter, nem mint bíró, hanem mint legfőbb közigazgatási tisztviselő, mely felett ismét az országgyűlés, mely a törvényt hozta, határoz; s az adminisztrációnak a törvények illetéknéki végrehajtása, engedelmeivel barátomnak jnnes és nem is lesz sola elítélve; — épen az okon, mert a törvények végrehajtása körében, mint maga is elismeri, a közigazgatási bíraskodás kikerülhetlen volt és lesz mindörökre; és ebbe az állandó országgyűlés mellett csak ideiglenes baj lehet, és sokkal kevesebb, mintha t. barátom szerint az adminisztráció minden percében megakaszthatatnék egyesek engedetlenkedése, vagy törvényellenes makaeszkodása által, és minden közigazgatási ügy bizonyos bíróság elébe huzoztatnák, s így a birói hatóság a közigazgatási intézkedést örökre paralizálhatná.

Ez volt a megye állása ez ügyben, mely egy községi rendezési ügy kifolyása volt, s így, mint ilyen tisztán közigazgatási intézkedés tárgya, nem pedig birói, mint barátom helytelenül magát, s eskakis egyedül magát félrevezette; de a megye netalán heveskedése, vagy pártállása sem okozhat bajt, mert a minis-ter higgadtan ítélhet a törvény betűje szerint a megye felett döntőleg, s így a megye hibás nézetét ellensúlyozhatja a nélkül, hogy ez

TÁRCZA.

Tóni — és az ő orra.

(Rajz)

Sipos Sándortól.

(Vége.)

A szomszéd mezővárosban casinói bál volt későbbben — s erre, mint a vidéki societé szokásos összejövetelére a grófi család is bement.

Tóni még előtte való nap betegen feküdvén, úgy értesíté az özvegy grófnőt, hogy ő nem megy. Elérkezvén azonban a bál napja, csodálatos kedvet kapott elmenni. Nem is késedelmezett hát, hanem mint a tett embere, gyorsan kiugrott az ágyból; felöltözött — s jó négy lovat befogatván a szánba, — nagy ostor pattogtatásokkal és csengető zajjal beállított ama város vendéglőjébe, — ugyan abba, melynek termében a bál vala tartandó.

Tóni ugy este 10 óra tájban öltözni kezdé — s nem kétkedett, hogy arca érdekes halványaságával, valamint öltözete nemes elegantiájával elfogja bájolni a női közönséget. Hát még, ha karanfogva végig sétálend a bál teremben Petronella comtesse-el, mennyire fognak irigykedni a nyárs-polgárok — s mily öröm lesz őket orrfintorítva lenézni. —

Tehát öltözni kezdett. Épen fehér nyakkendőjét igyekezett szelleműs esokorba nyomorítani, mi-

dőn füleit nőhangok üték meg, melyek a szomszéd szobákból jöttek. A fal vékony volt, minden szó tisztán áthangzott, — de eleinte csak annyit tudott kivenni az egészből, hogy lehetnek vagy hatan a beszélő s nevetgélő hölgyek, kik mind egyszerre akartak túl adni érdekes titkaikon. Lassanként azonban elensendű a zaj s a következő beszélgetést, hallhatta Tóni:

— Épen most jöttünk haza Pestről — visitott egy czérna vékony hang, — ott minden unalmas, semmi ujság — s lám, alig vagyunk itthon, azon érdekes újdonságot vesszük, hogy te kedves Petronella el vagy jegyezve. Gratulálunk?

E hang ismeretlen volt, de mégis kiálhatlanak tünt fel Tóni előtt.

— Ugyan hadd el — szólott egy más hang, mely nem volt másé mint Petronelláé, — nem is szeretek e fölül beszélni.

— Hallom, hogy gazdag férfi jegyessed, — sipított ismét az elébbi czérna hangú hölgy.

— Tudod, olyan parasztos vagyona van. Egypár száz hold föld, — monda Petronella megvető hangon.

— Azt mondják, — mivel és jó modorú, előkelő világhi! — czinczogott gunyosan a czérna hangú.

Tóninak háta borsodlott-e hang hallatára.

— Előkelő világhi?! — kiáltott Petronella, — ne hidd kedvesem; a falusiak előtt lehet, hogy az; de engem nem hozhat tévedésbe — s nyiltan

ki kell mondanom, hogy ő meglehetősen faragatlan tuskó. Képzeld, a multkor sötét színű kesztyűben jött hozzánk délutáni látogatóra; azután beszéde is elárulja, hogy csak erőlteteti a jó molort. —

A czérna hang ismét sivitani kezdett: — Jaj édesem, — te igen szigorú vagy; azonban mindent kipótol a szerelem; ugy beszélik, hogy ő igen szép férfi.

— Hahaha! — kacagott valamenyi hölgy.

— Haja olyan, mint a serte, — szólott az egyik.

— Feje kicsiny, — szólott a másik.

— Szeme zöld, — kiáltott a harmadik.

— Dereka rövid, — így a negyedik.

— Lába vékony, — monda az ötödik.

— És orra olyan mint egy nagy-nagy ugorka, — fejezte be Petronella.

Óriási kacagás, kiabálás, zsvaj követte e jól sikerült megjegyzéseket. A zajból csak a czérna hangú nő egyes gunyos szavai hallatszottak ki.

— Hát miért mégy akkor hozá, kérde ez utóbbi.

— Kedvem jött farsangi trefára, felelt nevetve Petronella, — nem lesz-e neveltség dolog, az én jámbor Tónikámat hosszú ugorka orránál fogva vezetgetni?! —

— Engem ugyan nem vezetgetsz! — ordítá magánkivül a keserü valóra ébredt Tóni — s azzal ugy vágta maga után az ajtót, hogy menten szét repedt. —

Rögtön befogatott, haza hajatott és vissza fe-

kiült az ágyba. Komolyan beteg lett, de szeren-

csésén kiheverte a bajt. Rajta két változás azonban még is történt, — egyik az, hogy orra meg vedlett s igen hasonlóná lön a nyugvó nap végsugariban fürdő kopasz közöklához; a másik pedig az, hogy elvette azt a csinos kis özvegyet, ki végett egyszer majd hogy párbajt vívott ama mérges papával. Kedves neje nem is késett őt pár hó múlva családi örömben részesíteni.

Tóni orra a család szaporodásával arányban növekszik.

Petronella comtesse ezután jódarab ideig olvasgatta Paul de Kock regényeit, — de egy mogorva téli estén eszébe jutott, hogy minden mulandó — s tükrébe pillantván végkép meggyőződött e fölül, Paul de Kockot rögtön a kandalló tüzebe vetette — s előkeresé a régóta heverő imakönyvet. — Imája bizonyosan csodát tett, — mert azóta mély megvetést érez a férfiak iránt, — sőt fogadást tön, hogy örökre hajadon marad. A fogadás nemes volt, — de könnyen kivihető, — mert nem merészelte megkérni senkisémet. — Ő azt állítja: azért, mert ismerik fogadását; — de Tóni gunyosolylyal azt mondja: azért, mert ismerik korát:

Szegény jó Tóninak legalább az az egy elégtétele meg van!

érdemben az alispánnak a megye határozatával ellenkező indoklására szüksége volna; ezért szerintem a törvény, a miniszterhez *felelőse*, nem pedig a pártoskodásnak és érdeklődésnek bizonyára nem kevésbé mint a megyei közgyűlés behatása alatt állható alispánnak ellenkező s így mintegy a megye ellenében *árulkodó szerepre utasítást magába rejtő* jelentésébe kereste a gyenge egyesnek — mint imi tetszett — a törvényhatóság applombjaival szemben a szükséges támogatást. Csodálatos logikával rosszalva a megyének, hogy ez a főjegyző ellen felkiabált, míg az alispánt feljogosítani akarja, hogy az a megye határozata ellen alattomban mindig felkiabálhasson: „Ne higgy neki.“

Ennyit a bírósági elmékedésre; — jövő számban a törvény alkalmazásáról, mint amelyet tisztelt barátom a „Pesti Napló“ban is országos kérdésül felvetni jónak látott, s mire ez a 47. számban a megyei határozat szellemében adott értelmének feladni nem készt.

— **A megyei igazoló választmány** feladatának idáig nem eszközölhetett megoldásában akadályul szolgáló körülmény a csabai adóhivatalnak f. hó 8. beterjesztett hivatalos kimutatásával elhárítva lévén, ehhez képest a legtöbb adófizetők névjegyzékének összeállítása illetőleg kiigazítására f. évi március hó 5. azon hozzáadással tüzetett ki. miszerint az ez alkalommal 1873. évre összeállított legtöbb adót fizetők névjegyzéke 3 egymásután következő napon jelesül március 6, 7 és 8. a megye termében egy igazoló választmányi tag felügyelete alatt közszemlére leendő kitéve oly végből: hogy azok, kik netalán jogsérelmükkel a legtöbb adót fizetők lajstromából kihagyattak, vagy kik az 1870. 42. t. cz. 23. §. kedvezményeit igénybe venni kívánják, ezen 3 nap alatt az ig. vál. előtt szóval, vagy írásban jelentkezve, jogosultságukat kimutathassák, — a jelentkezés vagy jogosultság igazolásának elmulasztása esetén, az illető az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől ezen egy alkalomra eszik.

Kelt Gyulán február 13. 1873.

Ormos János s. k.
ig. vál. elnök.

A mi bajaink. +)

Hallgatni arany. Igen, — de hát miért? a nyilvánosság, a sajtó-szabadság jelen korában, a midőn az igazságot leplezetlenül kimondani, — ne mondjuk épen gorombáskodni — szabad, mit az illető felháborodott fél, szépen zsebre tehet. Hja, az idők mindent megváltoztatnak, még társadalmi műveltségünk feltétlen alapját, a kölcsönös tiszteletet is. A mi egykor sértés lett volna, az most már csak inkább — köszönettel — jó akaratú lezárásnak vehető. De ne érzékenykedjünk; — menjünk a bála mulatni, úgy is farsang van. — Hogyan? A. kisasszony nincsen itt? — Oh, hiszen ő még csak gyermek, (16 éves elmult.) — majd három év múlva. Ha addig férjhez megyen, elengedi a farsangi mulatságok veszteségét; — ha pedig őh sors, hon marad, elég lesz akkor is, a kis leány szerepét játszani kezdeni. — Hát B. ő nagysága szintén hiányzik? Sógora nővérének gyermeke halt el a nyáron, azt gyászolja. — De hát tulajdonképen, szó a mi szó, drágák ezek a bál-i öltözékek, — nem is ruha, ha nem Pesten készül, — s már most ki adhatna egy bál-i öltözékért 100 forintot? Könnyű annak, ki adhat — és ha nekem olyan nem lehet, inkább hon maradok. Ugyan, mit jövedelmezett a jótékony célú bál? Mit? — hisz csak a füzértánc-jegyek 80 forintba kerültek. Az összes kiadások levonásával épen 50 forint veszteség támadt, melyet a rendezők fedezni kénytelenek.

Rendező urak, rosszul tudnak számítani; hogyan tették le az érettségi vizsgát? Megsugjuk, egyikük másikuk sehogy. — Többen azért farsangolnak itthon, mert N. és N. főiskolának magántanulói. Hja, sokba kerül az iskolázás, évenként 6—800 forintba, az meg a papától nem telik. Hát így kereskedő, iparos, nem válhatnak egy egy úri fiúból? De ugyan, ki látott valaha szolgabíró fiút, a kiből jó cipész mester vált volna? Lehetne-e oly merész apa, a ki úri érzelmein erőszakot ej-

tene, s fiát iparosnak képezteté, — meg is lehet győződve, hogy fia abban hagyja a vándorlást, ha-za jön gazdálkodni, ha mindjárt száz hold haszonbérés földre is, — feles rendszer szerint.

Hát a többi báln rendező ur? Az ott jogász a pesti egyetemen, egész farsangon itthon van, — gondoskodott jó barátról, ki Pesten, a katalógus felolvasáskor nevét kikiáltja. Így persze könnyű Pesten, négy évig egyetemi joghallgatónak lenni. Ez itt? községi írnok, az az segédjegyző, — a hetedikből itthon maradt, alig kielégítő osztályzat miatt. — Amaz? szolgabíró írnok, érettségire készül. — Hát ez? megyei tisztviselő, az államvizsgát a nyáron teszi le. — És ez itt? egy pénzintézet könyvvezetője, — szatócs volt, de nem bologult.

En teremtőm! hát egyik sem kész ember? Soha jobb világ, s mégis elégedetlenek vagyunk. Hajdan a kész ember szerencséjének tartotta, ha a megyéhez ingyenes gyakornoknak vétetett fel; e mellett a pecsenye-transzirozás, s az asztal körüli kiszolgálás elengedhetlen kötelessége volt; — szerencséjére két év múlva, havi 15 frtos fizetésben részesült; s még szerencsésebb volt, ha évek múlva valahol falusi jegyző, szalmacommissarius, vagy épen megyei esküdőt lehetett. Mostan? az iskolai padról, egyenesen megyei hivatalra vezet az aspiráció!

Eh, hagyjuk ezt, menjünk az olvasóba. Hol egy újság? — Ecce: Hymen! „N. N. gyakornok N. N. bájós kisasszonnyal jegyet váltott.“ — Valóban országos nevezetesség! — Fájdalom, hogy a házasságok mai nap oly ritkák, mikép azokat közbámulatra nyilván hirdetni szükséges. Vajjon nem jobb lenne megfordítva? azon nőtlen emberek neveit közölni, kik megházasodhatnának, de nem tudni mi okból nem nőülnek?

Azonban, dehogyan nem tudni. Lám, mit beszél itt e két barát. — Ezer frt jövedelem lenne, de ha előszámítom a lakbér, a háztartás, ruházat, s szórakozás évi költségét, a lehető gyermekek nevelését nem is említve, — három négy annyira van szükség. Mig tehát oly nőre nem akadok, a ki a deficit fedezetére szükséges tőkét magával hozni képes, addig a nőülésből mi sem lehet. — Hát ti szegény leánykák, ily okoskodásra mit mondtok? Reátok fogják, hogy nem vagytok házasak, munkások, lemondók. — Hol keressetek elégtételt? — Még azzal fenyegetőznek ezek a hamis fiatal emberek, hogy később, — már t. i. a civilizáció előhaladtával — még másképp lesz; — alkudni fognak a leányok hozományára, s az alkut írásba foglalják, — amiben az izraeliták, oly gyakorlati okossággal már is megelőztek benünket.

Kérdés? mily értéke lesz akkorára a lyrai költszetnek?

De vége a bálnak, — már csak azon fiatalok mulatnak bor és zene mellett, kik egész éjjel — nem táncoltak. Hazamenet azonban, ime egy tábla tűnik szemünkbe, melyen nemzeti színű betűkkel ilyen felírás látható: „OLVASÓKÖR.“ Menjünk be. Ah mi ez? Blaumontag? Ennyi iparos, ily szokatlan időben a tekeasztal körül? — Csak szokott dolog. —

„Májsztram! a legény rosz csizmasarkot csinált.“ „Akkor beszéljen az úr, ha kifüzet az arát.“ „Küldje el tehát az inast hozzám délben.“

És csakugyan, a kis szurtos, felgyűrt ingujakkal beállit délben, s e szavakkal adja elő küldetése célját.

„Én N. N. teinsur tanonca vagyok. Teinsur azt üzenté az urnak, hogy küldje meg a pénzt. A segéd ur pedig: viselje az ur egészséggel a csizma sarkát.“

Itt nincs apellata, — fuss, vagy fizess!

Van ám azonban másutt apellata, ott a bíróságnál, melyet a fiatal ügyvéd urak a szegény perlekedő felek rovására készítenek. Különbözn pedig ezek s ama egykori nevezetes bívész között csak az a különbség, hogy az Bécsből kiutasított, egy és ugyanazon órában, a közönség szeme láttára — négy kapon távozott, — míg ezek egy és ugyanazon időre a bíró előtt négy megjelenést tudnak specitálni. E mellett pedig ama kovács mesterről is van tudomások, a ki a kocsit megnézte, megtapogatta, aláhajolt, egy szegyet vort bele, és ezért 10 forintos számlát készített.

De mit? Ezek oly unalmas kisvárosi képek. Mint politicusok, — mert nem ember ki nem politizál, — menjünk ha bár csak képzeletben is, — az országházba oda hol nagy eszméket hangoztatnak hol az angol kereskedelmet a francia iparral, a német népoktatást, a porosz védrendszert egy ugrással akarják utolérni; — azaz talán csak

akarták, de jókor észrevéve az árok szélességét — gondolkodásba estek. De hopp! Most jut eszünkbe, hogy ez újságban politizálni nem szabad; — s itt végre szakad okoskodásunk fonala. Különbözn köztünk maradjon.

Igazy Sincér

's ist kein wahrer Name? ist aber modern.

Néhány adat néptanítóink helyzetéhez.

I.

Hogy sokan vannak, kik a tanítót nem másnak, mint szolgának, és pedig a bérevel egy kategóriában álló szolgának képzelik, arra nézve egy valószínű megfontolást, hogy ezzel is több oka legyen a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a tanítói tekintély megővására szóló törvény javaslatot terjeszteni a törvényhozás asztalára.

24 éves tanító lévén, több és különféle gondolkozású egyház-gondnokkal volt ügyem, de soha nem feledhetem el azt, hogy 1870. évben rokonom látogatására elmenvén, onnét hazajövet, az egyház-gondnok Gy. I. kérdőre vont ily felszólítással: hol volt tanító ur és kitől kéredzett? s midőn e meglepő váratlan kérdésre lelkészemre hivatkoztam, ily szavakba tört ki: „*Hát én mi vagyok? nem én vagyok-e a gazda az egyházban? Furcsa dolog volna, ha az én kis béresem az öreg béresemnél kéredzene, ha valahova szándékozik menni.*“

Hogy mily fogalma lehet e 10 fertály földes 12 ökrös gazdának a lelkész és tanítóról, úgy hiszem ahoz nem kell kommentár.

II.

Egy B.-megyében levő községben a tanítói fizetés javítása hozatván fel, egy tekintélyes (?) iskolaszéki tag így nyilatkozott: „*Az öreg béresem fizetése 5 köből élettől több mint ezelőtt 3 évvel volt, a kanásom fizetése 5 frttal és egy pár csizmával; ha a tanító fizetését is emeljük, akkor a földműves gazdának el kell pusztulni, tehát én nem szavazok még 1 krajcárt sem*“ és úgy lett. — Az igen tisztelt iskolaszéki tag nyilatkozatára ráillik azon ismeretes közmondás: „*Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna.*“

Egy néptanító.

Levelezés.

B.-Csaba február 23. 1873.

A folyó hó 22. csabai nőképző társulat javára tombola játékkal egybekötött álarozos táncvigalom óhajtott sikerrel ment végbe.

A szép számmal megjelent bál vendégek vidámak és megelégteltek voltak, s legfesztelebbül társalogtak egymással.

B.-Csaba ezuttal is, mint mindig bebizonyította, hogy emelkedése társadalmi szellemmel bír, s hogy kebleben az élvezettel többnyire nemes fogékonyság párosul.

Ily szép tulajdonok mellett pedig bátran fel lehet tenni, hogy ahol az emberbaráti érzelem ily szépen nyilatkozik, ott a részvét nem fog hiányozni, példa erre a nőképző társulat, melyet ez alkalommal is oly buzgalmas pártolásban részesített.

A tánczok a jó rendezés mellett ezuttal vígan lejtettek, — a tárgyak, — melyek sorolás végett a rendezők által szereztettek be, — szünóra alatt játszottak ki, — ezek oly izléssel voltak választva, hogy azoknak csinos kiállítására a rendezőknek méltó dicséretére szolgált, — kik egyszersmind a tánczterem csinosítása körül sok ügyességét tanúsítottuk. Azon lelkes nők pedig, kik tombola sorsjegyet elárúsításával oly sikeresen fáradoztak, s kiket az ügy szeretete vezetett ezen szép hivatásra, valamint Komáromy Béla, Achim Pál, Gärtner Adolf és Varságh János urak a sorsolásra adott tárgyakért a társulat nevében méltó hála és elismerésre számolhatnak.

A tárgyak kisorsolása után a bál vendégek ismét vigadni kezdtek, s a jó kedv kivilágos, kivilágos tartott.

Neveket nem hozok elő, hadd sorolja el azokat a fővárosi lapok csabai levelezője, — ha neki éppen ez tetszik!

Igy ment végbe e társas tánczvigalom, melyet nem csak szellemi, hanem anyagi tekintetben is szép siker koszorúzott, mert míg a vendégek teljes megelégedéssel távoztak el, — addig a társulatnak szép jövedelmet eredményezett.

H—n A—t.

— **Beküldetett.** A f. hó 22-én a csabai nőképző társulat által tombola játékkal összekötött álarozos tánczestély tiszta jövedelme 653 frt 38 kr. Ezen szép eredményt nem csak a közönség osztatlan pártolásának köszönhetjük, de kiválóan közvetkező urhölgyek u. m. Bartóky Istvánné, Bartóky Lászlóné, Lövi Albertné, Rosenthal Zsigmondné, Vidovszky Károlyné, és Vilim Jánosné szíves s tevékeny közreműködésének, kik egy jótékonyági hajlamuk, mint az ügy iránti buzgalom által vezéreltetve nem kíméltek semmi fáradságot a tombola jegyek árusítása körül; a miért is ezennel őszinte köszönetünket nyilvánítjuk.

Vidovszky Károly
Launer Károly
rendezőik.

— **Jegyzéke** a b.-gyulai kir. e. f. törvényszéknél 1873. évi martius 3-án és következő napjain tárgyalandó bűnügyeknek.

Előadó: Nogáll thiró.

873. Szabó M. János sikkasztási bűnügye.

872. Bankó István csalási bűnügye.

873. Nyistyar János gyujtogatási bűnügye.

873. Timár Mihály ember ölési bűnügye.

873. Opra János tolvajság, sikkasztás és csalási bűnügye.

873. Kovács Antal és társai gyujtogatási bűnügye.

872. Lévi Mór és társai erőszakos nemi közönséi bűnügye.

872. Kiss András súlyos testi sértési bűnügye.

Ujdonságok.

— **A sorozás** eredménye Gyulán a következő: a rendes hadsereghez 86, a póttartalékhoz 47, és a honvédséghez 3 soroztatott be összesen.

— **A kórházi bál** tiszta jövedelme 36 frt 34 kr. — Ebből a 36 frt felülfizetésekből jött be, és így csak a 34 kr. számítható rendes tiszta jövedelemnek; maradt azonban még 5 darab 12 frt értékű függöny, mely a 34 kros jövedelem emlékeül János bátyánk gondjaira lesz bízva a muzeumban. — Felülfizettek: gr. Almássy Kálmán 4 frt, gr. Almássy Kálmánné 5 frt, gr. Wenckheim Frigyes 10 frt, Szekér Mihály 2 frt, Popovics Elek 1 frt, Szekér Gyula 1 frt, Schercz József 5 frt, Tormásy Emilia k. a. 2 frt, Neumann József apát úr 2 frt, gyulai izraelita hitközség 3 frt, Friedmann N. 1 frt.

— **A bohóc estély** sem volt oly népes, mint más években; pezsgőbb kedv csak szünóra után kezdődött, az estélyre jött csabai vendégek elégtelenül távoztak, mert nem találták ott azt a közönséget, melyet ők kerestek. — Az összes bevétel 181 frt 70 kr. a kiadás 157 frt 19 kr., a 24 frt 51 kr. jövedelemből 15 frt a dalárda zászló hátralékának lefizetésére, 9 frt 51 kr. pedig a deficit fedezésre fordítatik.

— **Hir szerint Váradi Ferencz** szintársulata, mely télen H.-M.-Vásárhelyen az ottani közönség teljes megelégedésére működött Gyulára jön már legközelebb néhány előadásra; mint halljuk több új operettet is szándékoznak közönségünknek bemutatni.

— **B.-Csabán Homokay László** társulata kezdi első előadásait a jövő hét folytatán.

— **A gyulai főiskolai muzeum** utóbbi közlés óta a következőkkel gyarapodott: Herodek Joseph kisasszony II. Rákóczi Ferencz 1706. évi réz polturájával, Eizler Lipót aranyműves egy régi — csillag és hold alatt könyöklő liliomot tartó kart ábrázoló — czimer metszeti bronz fejes gyűrűvel; Alcsér János ur II. Rákóczi Ferencz 1705. évi Mária Terézia 1763-ki réz polturájával és 1 db. 1800-ki u. n. fekete bankóval; Borbíró Dániel helybeli földész Marcus Antonius r. cs. ezüst, I. Lipót r. cs. és magy. kir. egy db. 1676-ki VI-os csorba ezüst, 1 db. Frankfurtvárosi 1773-ki réz egy krajczáros, és végre 1 db. 1835-ki orosz tizes pénzével.

— **Karassiy István** urat, Békésmegye volt első alispánját, az orosházi választó kerületnek jelenlegi képviselőjét és vejét Urszinty Bélát fájdalom veszteség érte; leánya **Karassiy Stefanie** e hó 25-én élte 26. évében, sorvadásban Csabán elhunyt. — A fájdalmat némileg csak azon nagy részvét enyhítheti, mely az elhunyt koporsója köré gyűjté, a végtisztelt megadásán nemcsak Csaba, de Gyula városának nagy számú közönségét is, kik mélyen érzik a veszteség súlyát, mely a szeretett férj, anya nélkül maradt árvák és vigasztalhatlan szülők szívét érte. — Nyujtson vigaszt a fájdalommal sújtottaknak az isteni gondviselésben

*) Mult számunkból, — hol inkább helyén lett volna, — térszűke miatt maradt ki. Szerk.

vetett rendíthetetlen bizalom, és ölelje béke az el-
költözött porladó hamvait körül korai sirja ölében!!
— **Schweitzer Ferencz** vaskereskedő e hó
22-én hunyt el hosszas betegség után élte 73-ik
évében. — A munkás polgár iránti nagyrabecsü-
lésnek jelét és családjá iránti részvétét tanúsítja a
temetésen egybegyűltek nagy száma. — Nyugod-
janak békében porai a gondos apának és fárad-
hatatlan polgárnak.

— **Rudolf koronaherezeg mint író.** A ko-
ronaherezeg Tirolban tett alpesi kirándulását ön-
maga megírta s azt az „osztrák havasi egyet-
nek ajándékozta, hogy ennek közleményei közt
lásson napvilágot. A kik ez utirajzot olvasták azt
mondják, hogy ritka szép stíl és írói tehetség öm-
lik el azon.

— **A külföldi magyar egyletek** névsora
következő: New-York: Hungarian Society 174
Grand Street. Berlin: Ungarn Verein 2. Haus
Vogtei Platz. Halle Ungarn Verein; Jena:
Ungarn Verein; London: Hungarian Society
58 Hand Court High Holborg WC. München:
Ungarn Verein Altes Museum. Zürich Ungarn
Verein 191 Fluntern Platte. Paris: Société
Hongroise 47 Rue de Turenne. Kairo: Société
Hongroise (Poste restante.) Bukarest: Hun-
nia Société hongroise. Bécs: 1. Ungarn Verein
6 Spindlergasse; 2. Magyar társaság Alsergrund.
3. Műegyetemi társaság (Polytechnicum.) Ho-
henheim: Ungarn Verein Landwirtschaftliche
Lehranstalt. Plojest: Magyar olvasó kör. Szűcs
István elnök.

— **Körutazási menetjegyek.** Mint értesü-
lünk, a m. kir. államvasutak igazgatósága a töb-
bi érdekelt pályagazgatóságokkal egyetértve, a
nyár folytán Pestről Ruttkán át Kassára, Mar-
maros-Szigetig és Miskolcra vagy Szolnok-Czeg-
lőden keresztül vissza szóló igen mérsékelt áru
körutazási menetjegyeket szándékozik kiadni, me-
lyek a nagyobb állomásokon való több napi
megállapodás céljából szelvényekkel lennének
ellátva. E terv életbeléptetése Felső Magyaror-
szág természeti szépségeiben oly gazdag, azon-
ban fájdalom, eddigelé még igen kevés ismert
vidékeinek olcsó és kényelmes beutazására a leg-
jobb alkalmat szolgáltatván, azt hisszük, érdemes
arra, hogy az utazó közönség által pártolásban rés-
zesíttessék. Megemlítendőnek véljük egyszers-
mind azon tervet is, mely szerint egyrésztől
Pest, másrésztől pedig Berlin- és Boroszlóból mint
kiindulási pontokról jelentékeny leszállított árak
mellett és a nagyobb állomásokon való megál-
lapodás végett, szelvényekkel ellátott Ruttkán,
Oderberg, Boroszló, Berlin, Bécsben illetőleg Pes-
ten keresztül vezetőköntről szóló menetjegyek ki-
adása szándékolatik. Ezen körutazási jegyek
behozatala által nem csak a hazai közönségnek
nyújtatnék alkalom egy igen érdekes, olcsó és
kényelmes körutazásra, hanem a Németország-
ból jövő utazók nagy része, mely a bécsi vi-
lágtárlatot valószínűleg meg fogja látogatni — szin-
tén azon előnyben részesíttetnék, hogy fővárosun-
kat érintve, a visszautazásnál még kevésbé ismert,
mindazonáltal tájszépségeiben gazdag körutat te-
hetne.

Meghívás.

A békésmegyei takarékpénztár egyesület rész-
vényes tagjai folyó évi mártius hó 16-án reggel
10 órakor Gyulán a takarékpénztári helyiségben
tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezenel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1) A múlt évi megvizsgált számadások és mér-
leg alapján az osztalék, mint szintén a jótékony
célokra fordítandó összeg mennyiségének megha-
tározása.

2) Aligazgató és választmányi tagok megválasz-
tása.

3) Az igazgató választmányának több rendű ja-
vaslatai.

Kelt K.-Ladányban február 26-án 1873.

B. Wenckheim László
elnök.

Világkiállítási ügynökség.

Valamennyi világkiállításoknál bebizonyult azon
körülmény, mennyire szükséges és czél szerű az ide-
gen látogatóknak segédkezet nyújtani.

Ugyan-is az utazó egy nagy világ városba ér-

kezve; ismerős és összeköttetés nélkül, sokszor
még az ország nyelvét sem beszélve — kénytelen
mindenek előtt szálásról, ellátásáról gondoskodni,
és még több nehézséggel jár ügyeinek czél szerű
elintézése.

Az ügynökség e bajokon segitendő, t. cz. Cli-
enseinek a bécsi világkiállítási idény alatt — az alább
jegyzett taxa befizetése ellenében — következő
előnyöket biztosít:

1. Czél szerű megfelelő szállásoknak (butorozva
vagy butor nélkül, rövid vagy hosszabb időre) pon-
tos megszerzése.

2. Mindennemű podgyásznak és Colli-eknek át-
vétele, elküldése.

3. Több nyelveket beszélő tisztességes egyének
állítatnak fel az ügynökség jótállása mellett, hogy
csékely díjazásért az illető Cliensek szolgálatjára
álljanak: valamint bér- és disz-kocsik is szerezte-
nek jutányos áron.

4. Az ügynökség helyiségei kellő kényelemmel
vannak berendezve u. m.

a) Egy társalgó terem, hol a bel és külföldi na-
gyobb hirnapok megtalálhatók;

b) egy írószoba a corespondentiára;

c) egy saját posta-hivatal;

d) egy távirtdai hivatal;

e) egy saját pénzváltó bureau, hol t. cz. Cli-
enseink érték papirok eladását, vételét — tőzsdé és
bank üzleteket, arany és ezüst pénzek váltását, és
minden előforduló üzleti transzaktokat egész bizton-
sággal eszközölhetnek.

Az ügynökség helyiségei február hó első napján
fognak közhasználatra megnyitattani.

Mindent fogunk elkövetni, hogy t. cz. Cliensein-
ket minden irányban tökéletesen kielégíthessük.

Előfizetési feltételek.

Magyarhonból jelentkező Clienseink előfizethet-
nek Bécsben a „Wiener Agenten-Gesellschaft“nál
még pedig:

Ha mulatási idejük Bécsben három hétnél tovább
nem tart tehát 1 héttől — 3 hétig 5 ftot o. ért.
1 óra 6 ftot
2 óra 10 ftot
3 óra 15 ftot

Ezen csekély összeg ellenében t. cz. Clienseink
egy az ügynökség által aláírt igazoló jegyet kap,
mely mihelyt Bécsbe megérkezik, az ügynökségi
hivatalba előmutatandó.

Ezen igazoló jegy ottan megbélyegződik és a
mulatási időt illetőleg érvényre jut. A kijelölt idő
elteltével ezen igazoló jegy meg kell hogy újítassék.

A t. cz. Cliens szállását, egynehány nappal terve-
zett megérkezése előtt és a megfelelő előpénz be-
küldése mellett, az ügynökségnél megrendelni szí-
veskedjék.

Felhívás.

A bécsi világkiállításra menő közönség érdeké-
ben ezen czég alatt: „Allgem. Geschäfts-Agentur
für die Wiener Weltausstellung“ Schottenring 6. egy
nagy vállalat keletkezett, mely Clienseinek a ki-
állítási idény alatt eddig nem ismert előnyöket fog
nyújtani, s azok részére szállodákban, magánházak-
nál és e czélra építendő helyiségekben azon időre,
melyet Bécsben akarna tölteni, alkalmas óhajuk
szerinti lakásokról fog gondoskodni.

Ezen vállalat a világ minden nagyobb fővárosa-
iban országos ügynökségeket állított fel.

Magyarország részére egy külön osztály fog a
világkiállítási idényre szerveztetni, és e vállalat
magyarországi ügynökségének (Pest, váci utca,
Nádorszálloda II. emelet.) főfeladata leendő; az ország
iparát a külfölddel megismertetni, és iparosainak szá-
mos összeköttetéseket szerezni.

Miután e vállalat számos minden rangu és osz-
tályu külföldi Cliense számíthat, tehát magyar ügy-
nöksége az ország iparának megismertetését és ter-
jesztését könnyen fogja eszközölhetni.

A Cliensek által fizetendő 5 ftot köztvetői díj
már az alkalmas jutányos szállások megszerzése
által sokszorosan megtérítődik.

A mondottakból kiindulva ezenel van szeren-
csénk, a t. cz. iparosok érdekében következő aján-
latokat tenni:

1. Átvesztük a magyarországi iparosok hirdeté-
seit oly kötelezettséggel, hogy azokat Bécsben a
naponta jelentkező Clienseinknek, vasutakon és
gőzhajokon érkező idegeneknek, valamint a kiál-
lítási helyet látogatóknak pontosan kiosztatjuk.

Miután Clienseink Bécsbe érkezve igazoló-jegyei-
ket hivatalunkban bemutatják és megrendelt szál-
lásaikat maguknak kijelöltetik; tehát arra tökéle-
tes garantiát nyújthatunk, hogy külföldi Clienseink
magyar iparosaink hirdetéseinek azon részét, mely
az illetőket, hasonnemű foglalkozásaiknál fogva ér-

deklendik, megfogják kapni. Továbbá ígérjük,
hogy az agenseink által eszközölt kiosztásokat, szí-
goruan fogjuk ellenőriztetni.

2. Magunkra vállaltuk egyes czégek hirdetési-
block-jait külön, magyarázó felirattal ellátott, ke-
retben a bécsi szállodákban kiállítani, és az illető
portások megvannak általunk bizva a naponta Pestre
ránduló idegeneket ezen hirdelési block-okra figyel-
meztetni.

Ámbár a tömeges hirdetések valamint a hirdé-
tési block-ok pontos kezelése igen sok bajjal és
kölséggel jár, mindazonáltal magyarországi iparo-
saink érdekében, a kiosztási díjjakat egy minimum-
ra redukáltuk; u. m.:

Minden 1000 db. hirdetés kiosztásáért (csakis
vékony papírra nyomtatott hirdetések fogadtathat-
nak el) fizetendő 5 ft, 10,000 db. kiosztásáért 40,
és ezen felül minden további 1000 db. 4 vég-
re a „hirdetési block“-ok fentemlített kezeléseért
havonként 10 ft.

Egyes t. cz. iparos kívánságára az ügynökség
magára vállalja az illető hirdetéseit több nyelv-
ben fogalmaztatni, és azok kinyomatását lehető ju-
tányos áron eszközölni.

4. Legalább 6 hét igényeltek arra, hogy ezen
tömeges hirdetésekett kellőleg csomagoljuk s azok-
nak czél szerű kiosztását berendezzük stb.

Miért is tisztelettel felkérünk a t. cz. iparosok
magukat a magyarországi ügynökségnél: „Pest,
váci-utca Nádorszálloda“ 15-ik mártiusig beirat-
ni, és esetlegesen a hirdetésekett nálunk megren-
delni, hirdetéseiket pedig 1-ső áprilisig beszo-
galtatni, Buda-Pesten, 1873. február hóban.

A bécsi világkiállítási vállalat Magyarországi ügynöksége

Pest, Váci-utca Nádor szálloda.

— **Kimutatása a szarvasi takarékpénztár**
4-ik évi forgalmának és mérlegének az 1872-ik
évről.

Forgalmi kimutatása.

Bevétel	
Pénztár maradvány 1871. dec. 31-én	5595.78
Részvény tőkének	2570.—
Betételekből	208461.51
Könyvecske díjakból	149.33
Letéti díjakból	26.60
Váltók visszafizetéséből	567535.—
Jelzálogos kölcsönök visszafizetéséből	20423.50
Előlegek visszafizetéséből	2773.—
Váltók kamataiból	13652.50
Jelzálog kölcsönök kamataiból	12268.66
Előlegek kamataiból	324.54
Részvény átirási díjakból	44.—
Késedelmi kamatokból	278.13
Magyarvasuti kötvények eladásából	35009.19
Ugyanazok kamataiból	2424.06
Magyar leszámítoló és pénzváltó banktól	35800.—
Tartalék alapnak	1700.—
1860-ik államsorsjegyek kamataiból	30.—
Összesen	909065.80

Kiadás.

Részvény tőkének	2570.—
Betétek visszafizetésére	189316.92
Betétek folyó kamataira	1095.77
Leszámitolt váltókra	617530.—
Jelzálogos kölcsönökre	42080.—
Előlegekre	2085.—
Tiszti és szolga fizetésekre	2050.—
Felszerelésekre	38.70
Irodai szükségletekre	79.8
Adó és bélyegre	462.52
Külfölekre	370.92
Magyarvasuti kötvényekre	8019.—
Ugyanazok kamataira	38.40
Magyar leszámítoló és pénzváltó banknak	35800.—
Ugyanannak kamatban	232.21
Napibiztosi díjakra	238.—
Tartalék alapra	1700.—
Tisztelet díjra	660.—
Jétékony czélra	169.59
Osztalékra	3374.94
Lakbérre	250.—
Pénztár maradvány 1872. dec. 31-én	904.75
Összesen	909065.80

Mérleg és vagyonkimutatása.

Tartozás.

Részvény tőkének	35000.—
Betét tőkének	256800.38
Betétek után tökésített kamatok	6596.15
Váltók után 1873. évre előre felvett kamatok	1916.68
Jelzálog	1266.92
Előleg	41.91

Tartalék alapnak	3208.71
Ennek 1/2 évi 8% kamat	256.70
Fel nem vett osztaléknak	49.42
Tiszta jövedelem 1872. évre mint egyenleg	6850.77
Összesen	311987.64

Követelés.

Leszámitolt váltókban	150470.—
Jelzálogos kölcsönökben	154402.50
Előlegekben	3930.—
Felszerelésekben 5% lovonás után	774.39
1860-ik állam sorsjegyekben	1506.—
Pénztár maradvány 1872. dec. 31-én	904.75
Összesen	311987.64

Jövedelem és költség kimutatása.

Tartozik.

Az 1-ső 1/2 évi betétek után járó tökésített kamat	6036.96
A 2-ik 1/2 évi betétek után járó tökésített kamat	6596.15
Betétek folyó kamataira	1095.77
Tiszti és szolga fizetésekre	2050.—
Lakbérre	250.—
Felszerelések 5% lovonása	47.75
Irodai szükségletekre	79.08
Adó és bélyegre	462.52
Vegyres költségekre	370.92
Magyar vasuti kötvények árkülömbö- zetének	1973.56
Tartalék alap kamataira 1872-ik évre	380.11
Napibiztosi díjakra	238.—
Magyar leszámítoló bank kamatainak	232.21
Egyenleg mint tiszta haszon	6850.77
Összesen	26663.80

Követel

Könyvecske díjakba	149.33
Letéti díjakba	26.60
Váltók kamataiba	12551.35
Jelzálogos kölcsönök kamataiba	11798.34
Előleg kamataiba	304.70
Részvény átirási díjakba	44.—
Késedelmi kamatokban	278.13
Magyar vasuti kötvények kamataiba	1481.35
1860-ik államsorsjegyek kamataiba	30.—
Összesen	26663.80

Kelt Szarvason 1873. január 1-én

Salacz Ferencz
igazgató.
Ponyiczky János
pénztárnok.
Novák György
könyvvezető.

Nyiltér.

— **Néhai Schweitzer Ferencz** vaskereskedő-
nek f. hó 24. megjelenésével végtiszteletet tett
nagy számú közönségnek részvétéért, a gyászoló
család ezenel halálközönetét nyilvánítja.

Felsőbb engedelemmel

a szenvedő emberiségnek tudomásul.

Hat évi tapasztalásból tisztelettel figyelmeztetem
a **rheumatikus bajokban** szenvedő emberiséget
az általam feltalált és szabadalmazott **gőzfördő
gépre**, ugyanis azelőtt évekig magam is folyton
oly beteges helyzetben voltam, hogy az orvosi ren-
delvények sikertelenek maradtak, és most 64 éves
korom mellett magam és családom egészen mentve
van minden bajtól, azonfelül ez idő alatt több mint
700-an nyertek egészséget az ezen gépet használt
szenvedők közül. — Ezen bámulatos sikert okmá-
nyokkal igazolhatom.

Csaláthatatlan e gépnek használata minden hűtés-
ből keletkezett nyavalyáknál, rheumánál, vagy
köszvényél, ha mindjárt elmakacsodott is, ha az
inak megszorodtak, vagy száradásnak is indult
az a testrés; ugy szinte minden megeröltetés
vagy rándulásból keletkezett nyavalyáknál, belső
daganatoknál vagy sérvénél, a tagok lankadsá-
gánál, elnehezedsnél, mert a vért a sárviztől meg-
tisztítja, s a rendes keringését helyreállítja.

Ezen kitünő eredményeket többféle gyógyfüvek
párolása által eszközölöm, melyet minden idősza-
kban, minden életkoruaknál egyformán alkalmazha-
tok.

Ha vidéken annyian lesznek, hogy költségem fe-
dezve leendő, bárhova is gépemmel megjeleni és
ott helyben működni vállalkozom, vagy pedig ná-
lam helyben méltányos díjért helyiséggel és min-
dennel elláthatom.

Kelt Gyulán február 3-án 1873. — **Wladár
Pál**, mint a szabadalmazott hordozható gőzfürdők
tulajdonos-készítője. — Lakásom kis-mészárszék-
utca 223. szám.

Megrendelésre ily gépeket egyeseknek ké-
szítek is jutányos áron.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

Dobay János.

